Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIV. № 20. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JANUARY 30 1997. CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 30-го СІЧНЯ 1997 р. Ч. 20. РІК CIV.

УСПП ПРОВІВ 6-ИЙ З'ЇЗД

Київ (УНІАР). — Український Союз Промисловців і Підприємців (УСПП) провів позачерговий шостий з'їзд, на якому виступили Президент України Леонід Кучма, голова Верховної Ради Олександер Мороз і прем'єр-міністер Павло Лазаренко.

Участь взяли 317 делегатів від усіх областей України. Виконуючий обов'язки президента УСПП Анатолій Кінах звітував про економічну і соціяльну ситуацію та про стан захисту прав українського виробника. Відзначивши різке зменшення інфляції, Кінах водночас наголосив, що в державі все ж зберігаються негативні тенденції: валовий внутрішній продукт зменшився на 10.1 відс.; на 5 відс. упало виробництво; 37 відс. підприємств є дефіцитовими; 42 відс. промислової продукції має негативний рівень рентабельности. Дійсні заробітки громадян у 1996 році знизилися на 23 відсотки, що у поєднанні із заборгованістю привело до різкого зниження життєвого рівня населення і до зростання безробіття.

А. Кінах піддав різкій критиці діючу систему державних житлових субсидій, коли фактично майже половина населення країни має право на їх отримання. На його думку, треба надавати адресну допомогу тільки цілком малозабезпеченим громадянам.

Для подолання негативних тенденцій А.Кінах рекомендує негайно ухвалити правні документи про реструктуризацію фінансової заборгованости підприємств, формувати активну та обґрунтовану інвестиційну політику, ухвалити вже в першому кварталі державну програму приватизації на 1997 рік і державну програму розвитку малого підприємництва на 1997-98 роки.

Делегати з'їзду підтримали пропозиції А. Кінаха, ухваливши постанову про критичну ситуацію та захист прав українського виробника. У постанові міститься вимога до Кабінету Міністрів і Верховної Ради першочергово ухвалити податкове законодавство і державний бюджет.

Голова Верховної Ради Олександер Мороз у своєму виступі закликав УСПП створити партію, за допомогою якої відстоювати власні інтереси. Партія дасть змогу взяти участь у майбутніх виборах і допоможе впливати на призначення керівників місцевих державних адміністрацій.

Президент України Леонід Кучма, окрім зменшення валового внутрішнього продукту та платіжної кризи, відзначив невтішний стан українського машинобудування, де виробництво впало на 27 відс., і водночас на складах зберігається вироблена і не продана продукція у величезних розмірах, наприклад, дворічний обсяг станків та однорічний — сільсько-господарських машин. Тому машинобудівні підприємства не мають грошей. Машини у свою чергу не продаються тому, що споживачі не мають грошей.

Президент зазначив, що минулого року все ж були позитивні зрушення в економіці, хоча ні Уряд, очолюваний Є. Марчуком, ні теперішній на чолі з П. Лазаренком так і не виробили програми структурної перебудови та не визначили пріоритетів у промисловості. На думку Президента, необхідно

(Закінчення на стор.3)

Узгоджено денний порядок переговорів щодо саркофагу

Київ. — Міністер довкілля та ядерної безпеки України Юрій Костенко і керівник делегації країн „великої сімки" Керол Кесслор узгодили 27-го січня порядок денний чергових переговорів щодо чорнобильського саркофагу, які відбудуться 10-11-го лютого у Вашингтоні між Україною і „великою сімкою", повідомила УНІАР.

К. Кесслор поінформувала українського міністра про намір членів „великої сімки", зокрема ЗСА, Японії, Німеччини та Франції взяти активну участь у вирішенні проблем вивезення із зруйнованого реактора ядерних матеріялів, які залишилися поховані під нашвидкоруч збудованим саркофагом у 1986 році.

Як відомо, в минулому році у саркофазі сталася обмежена ланцюгова реакція, спричинена великою кількістю ядерних матеріялів, що викликало тривогу не тільки в Україні, але й у членів „великої сімки". У травні цього року на конференції країн-донорів має бути обговорено створення безпечнішого саркофагу.

На зустрічі Ю. Костенка з К. Кесслор повідомлено про готовість Европейського банку реконструкції та розвитку (ЕБРР) створити спеціяльне конто для фондів, які використовувалися б для здійснення проєкту нового саркофагу. Механізм фінансування цього проєкту має бути створений до конференції країн-донорів. Ю. Костенко запропонував створити спеціяльну групу для праці над цим питанням.

На зустрічі узгоджено порядок розгляду інших важливих чорнобильських питань і обговорено конкретні питання спільної праці щодо виконання досягнутих домовлень. Ю. Костенко подав інформацію про перше в цьому році засідання Урядової комісії з питань комплексного розв'язання проблем ЧАЕС, на якому прийнято конкретні рішення щодо використання грентів ЕБРР та Комісії Европейської спільноти. Він також повідомив, що ці угоди буде подано на розгляд Верховної Ради на початку нової сесії.

Білий Дім скептично оцінює канадсько-кубинський діялог

Вашінгтон. — У Білому Домі панує неприхований скептицизм з приводу щойно закінченої візити на Кубу міністра закордонних справ Канади Ллойда Експорті.

Президент Билл Клінтон висловив сумнів щодо того, що „недавні дискусії між канадцями і кубинцями приведуть до позитивних зрушень в ділянці прав людини на Кубі". Щоправда, Б. Клінтон разом з тим признав як добру ознаку, що „канадці разом з европейцями тепер більше обговорюють з кубинцями питання прав людини і демократичних реформ".

З тексту спільного канадсько-кубинського документу, прийнятого у висліді зустрічей міністра Л. Експорті з кубинськими керівниками, підкреслюється взаємне бажання поглиблювати двосторонні зв'язки. Пріоритетними напрямками сторони вважають проєкти в галузі прав людини, заохочення закордонних інвестицій, міжпарляментарний обмін, боротьбу з тероризмом і контрабандою наркотиків.

Тим часом З'єднані Стейти Америки продовжують вважати, що правильною поставою щодо Куби може бути тільки „ізоляція, санкції, економічне ембарго", і ці принципи знову підтвердив Президент Б. Клінтон.

Ще більш категорично висловився голова Сенатської комісії закордонних справ Джессі Гелмс, республіканець з Північної Кароляйни: він порівняв візиту канадського міністра на Кубу зі сумнозвісною місією, застосованою британським прем'єром лордом Чемберленом, який у 1938 році хотів перевести нацистську Німеччину на мирний і демократичний шлях розвитку. Дж. Гелмс закликав Оттаву „уважніше подивитися на принципи", на яких базується її політика щодо Куби.

Президент признається до помилок

Вашінгтон. — У Білому Домі у вівторок, 28-го січня, президент Билл Клінтон провів першу пресову конференцію, своєї другої каденції, де порушив різнородні питання, починаючи від збалянсування державного бюджету до людських прав у Китаю.

Президент Б. Клінтон

Представляючи журналістам свої пляни на наступних чотири роки, Президент у загальному був доброї гадки щодо своїх плянів і навіть тоді коли публічно визнав деякі невдачі своєї закордонної політики чи не надто політично правильні потягнення домашньої передвиборчої кампанії.

Говорячи про закордонну політику, він признався, що політика його Уряду щодо взаємовідносин з Китаєм не увінчалася бажаними успіхами, зокрема в ділянці людських прав, але він дальше переконаний, що тільки підходом доброзичливости можна буде осягнути двосторонніх порозумінь. Повідомив також і про те, що має намір таки відбути в березні вершинну конференцію з російським президентом Борисом Єльциним і дійти до порозуміння щодо НАТО та договору Старт-2, про ядерне роззброєння. Подробиці тієї зустрічі мають наступного тижня узгіднити на окремій зустрічі віцепрезидент Ал Гор і прем'єр-міністер Віктор Черномирдін.

(Закінчення на стор. 4)

Київська адміністрація вирішує проблеми міста

Київ (УНІАР).— Тут на нараді Київської міської державної адміністрації обговорено стан інвестиційної діяльности в українській столиці.

За словами директора Київського інвестиційного агентства Віталія Козака, фактор концентрації на території міста політичного та ділового життя значно підвищив попит на київську нерухомість, а саме житлові, службові, готелеві та торговельні приміщення. З огляду на це зросла зацікавленість інвесторів, які вкладають гроші у будівництво.

Важливою проблемою міста є збір та утилізація сміття. Настала гостра потреба підготувати комплексну програму щодо збирання, сортування і переробки сміття. Праця в цьому напрямі уже розпочалася і фінансує її одна з німецьких інвестиційних компаній. Програма передбачає створення у межах міста 4-5 екологічно безпечних комплексів із сортування і переробки сміття, які постачатимуть у міськтеплоенергу певну частину теплової енергії.

За фонди інвесторів передбачається також створити комплекси для обслуговування автомобілів поблизу Києва, готелі, поштові та телефонічні відділи, а також запровадити платний проїзд через мости і автошляхи. Київське інвестиційне агентство пропонує перебудувати горища будинків, замінивши їх на мансардні поверхи. Є пропозиції і від чужоземних інвесторів. Зокрема, корейська корпорація "ДЕУ" погодилися реконструювати бесарабський квартал.

Польща може стати найбільшим торговельним партнером України

Київ. — Представники польського підприємництва на зустрічі з Президентом України Леонідом Кучмою заявили, що за збереження теперішніх темпів українсько-польського співробітництва Польща за товарообігом з Україною незабаром переміститься з третього на перше місце, повідомила 28-го січня УНІАР.

Л. Кучма, який нещодавно повернувся з Польщі, де його польські підприємці нагородили почесною нагородою „Оскар", сказав, що Україна насамперед зацікавлена в польських інвестиціях в сільське господарство і переробну галузь.

Делегація польських підприємців перебувала у Києві з триденною візитою, зустрічаючись з українськими банкірами і урядовцями.

Міністер зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі України Сергій Осика і представники польської делегації в розмові з журналістами зазначили, що товарообіг між двома країнами останнім часом зріс утричі. Вони висловили зацікавлення у збільшенні польських капіталовкладень в економіку України.

О. Баюл хоче реабілітуватися

Гартфорд, Конн. — У понеділок, 27-го січня, у місцевому суді Оксана Баюл, олімпійська чемпіонка фігурної їзди на ковзанах, яку було заарештовано та звинувачено у керуванні автом під впливом алкоголю, що спричинило катастрофу в котрій зазнала поранення в голову, яке вимагало 12 швів, а поранення її співпасажира закінчилося поломанням пальця, звернулася до судових чинників про відкинення звинувачень проти неї — зголосившись добровільно відбути ряд лекцій інформаційної програми про алкоголь. Крім того вона запропонувала свої послуги у телевізійних виступах-оголошеннях про небезпеку алькоголю.

У першому цього рода переживанні — 19-річна Оксана з опущеною головою стояла перед суддею стейтового верховного суду Теренсом Салліваном, а її адвокат Деніел Блум в її імені заявив, що вона свідома своєї невідповідної поведінки, котрою завдала шкоди не тільки собі, але і прикрости іншим.

Ці клопоти, які віддзеркалюють нездисципліновану кар'єру Оксани на думку багатьох, могли б послужити їй засобом життєвого протверезіння. Виростаючи сиротою в Україні на ласці інших, бо маму втратила маючи всього 13 років, батька ніколи не знала, Оксана раптово засіяла зіркою на олімпійській олімпіяді в 1994 році у Ліллеґаммері, Норвегія, „здобуваючи золоту медалю. Олімпійська слава і зміна місця тренування до ЗСА вплинули негативно на молоденьку Оксану і з цим вона ніяк не змогла дати собі ради, — твердять знайомі.

Рішення судді Т. Салліван проголосить 4-го лютого.

Американська преса і телевізія широко інформували про випадок О. Баюл, як рівнож про запляновані нею виступи на телевізії у зв'язку з появою її англомовної книжки п. з. „Оксана: моя власна історія", яка призначена для дітей.

Організують цукрову біржу

Київ. — Українські цукровари, намагаючись навести лад у торгівлі цукром-рафінадом, вирішили організувати цукрову біржу, яка почне діяти від початку наступного року, повідомило 28-го січня агентство Ройтерс.

Засновник проєкту Віталій Ропотілов сказав, що Україна має велику цукрову промисловість і повинна встановлювати світові ціни на цукор.

За його словами, біля 35 відсотків цукрової промисловости України розміщено на Вінниччині. Там уже буде базуватися цукрова біржа, фінансована американською Агенцією міжнародного розвитку. В. Ропотілов є президентом вінницької універсальної товарової біржі, заснованої в 1991 році.

Минулого року Україна виробила 3.26 млн. тонн цукру, а в 1995 році — 3.49 млн. тонн. Більшість українського цукру йде на експорт до Росії.

Ціна на цукор упала минулого місяця у зв'язку з тим, що більші на готівку фарми і рафінерії підприємства заповнили ринок своїм цукром. Крім того, багато робітників одержували цукор як платню за свою працю.

За словами В. Ропотілова, зацікавлення цукровою біржею високий, однак брак відповідних законів гальмуватиме всі зусилля.

Україна також експортує цукор до Білорусі, Казахстану і країн Балтії.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

ПРОПОНУЮТЬ ПІДНЯТИ ЦІНУ ЗА ЧУЖОМОВНУ РЕКЛАМУ

КРЕМЕНЧУК, ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСТЬ. — Кременчуцький міський виконавчий комітет ухвалив рішення про посилення контролі над виконанням закону про державну мову. Згідно з розпорядженням, інформації та реклами в місті мають бути українськомовними. Міська організація Народного Руху України підтримала це рішення і запропонувала місцевим газетам і телерадіокомпаніям збільшити тарифи за чужомовну рекламу, а також оподатковувати фірми, які рекламують свою продукцію чужими мовами. Це дасть додаткові надходження до міського бюджету, зазначив заступник голови міської організації Руху Валерій Загребельний. Він також висловив сподівання, що наступним кроком міськвиконкому буде перейменування вулиць, назви яких мають "ідеологічно неприйнятний для України зміст".

ПЕРЕВІРЯЮТЬ ВІЙСЬКОВІ ЧАСТИНИ

ЧЕРНІГІВ. — Група офіцерів і генералів на чолі з першим заступником головного інспектора Міністерства Оборони України генералмайором Юрієм Бутом розпочала інспекторський огляд окремих частин Чернігівського гарнізону. Перевірено також стан підготови громадян до призову на військову службу у Чернігівському міському та Козелецькому районному військових комісаріятах. Командуючий військами Протиповітряної оборони України, заступник міністра оборони Олександер Стеценко під час зустрічі з журналістами сказав, що українські протиповітряні сили "здатні захистити Україну". За останні три роки вони виявили понад 100 порушників режиму польотів. Водночас він зазначив, що угода про єдину систему протиповітряної оборони СНД майже не виконується, тому Україна співпрацює з усіма на двосторонній основі, в тому числі й з Росією. З ППО України звільнено понад 7,000 осіб, а замість чотирьох навчальних військових центрів в Україні незабаром залишиться тільки один — Харківський військовий університет.

ЗАГОСТРЮЄТЬСЯ БОРОТЬБА ЗА ТЕЛЕВІЗІЙНИЙ ПРОСТІР

КИЇВ. — Українська Національна Консервативна Партія (УНКП) у відкритому листі до Президента України Леоніда Кучми, голови Верховної Ради Олександра Мороза і прем'єр-міністра Павла Лазаренка висловила протест проти дій міністра інформації Зиновія Кулика і президента Національної телекомпанії Віктора Лешика, які, за твердженням авторів листа, обмежують конституційні права громадян на вільне поширення і отримання інформації. Вони закрили політичну позацензурну терлевізійну передачу "Дискусія лідерів", яку вів Борис Гривачевський. Ще раніше з телевізії України зникли програми "Канал депутатських фракцій", "Вікна", "Вікна у світ", "Вісті". УНКП закликала всі політичні сили виступити проти наступу на свободу слова. Заяву підписали голова УНКП Олег Соскін та заступник голови партії Віктор Родіонов. Водночас колектив Національної телекомпанії України на загальних зборах ухвалив звернення до Президента, Верховної Ради і Уряду України з приводу критичної ситуації через зарплатню.

ДЕПУТАТИ НЕ ПІДТРИМАЛИ КОЛЕГУ

КИЇВ. — Сесія Верховної Ради України розглянула заяву депутата Верховної Ради України від Севастополя Олександра Бобриньова про складення ним депутатських уповноважень на знак протесту "проти антиросійської політики Президента і Верховної Ради України" при вирішенні питань поділу Чорноморської фльоти і статусу Севастополя. Депутати-комуністи не підтримали заяву свого колеги. За припинення уповноважень Бобриньова проголосувало лише 100 депутатів, проти — 170. Отже російський патріот Бобриньов залишається в українському парляменті і в Комісії з питань оборони і державної безпеки України.

СТРАЙКУЮТЬ ШАХТАРІ

ДОНБАС. — Понад два тижні 30 робітників шахти "Родинська" не піднімаються із шахти, висловлюючи таким чином протест проти піврічної затримки зарплатні. Голові профспілкового комітету шахти заборонили спуститися в забій, щоб відвідати страйкарів. Стурбовані дружини страйкуючих пікетують адміністративне приміщення об'єднання. Керівник шахти надіслав телеграму Президентові й Урядові України, у якій висловив занепокоєння з приводу загрози для здоров'я і життя шахтарів.

ПОРАДИ ПРЕЗИДЕНТОВІ

СЕВАСТОПІЛЬ. — Адмірали і генерали, що мешкають у Севастополі, занепокоєні загрозою для Росії у зв'язку з поширенням НАТО на схід. Вони оприлюднили звернення до Бориса Єльцина із закликом утримати від підписання договору Старт-2 і зберегти нові ракетні системи з ядерними боєголовками. Вони радять президентові Росії виступити із заявою, що в разі поширення НАТО на схід, на столиці й життєво-важливі об'єкти усіх держав цього блоку "будуть націлені ядерні балістичні ракети". Автори документу переконані, що за ядерним щитом безпеки Росія зможе відновити свою економіку та відродити колишню міць власних збройних сил.

У СВІТІ

У ПОНЕДІЛОК, 27-ГО СІЧНЯ, зрезиґнував швайцарський амбасадор до ЗСА Карльо Ягметті, після того як його кореспонденція до швайцарського уряду в справі жидівського золота та вимог в імені тих, які уцілили від нацистських переслідувань, появилася в пресі. У згаданій переписці він ці вимоги назвав „війною", котру Швайцарія „мусить виграти", а крім того він підкреслив, що ворогам Швайцарії у цьому випадку „не можна довіряти".

У ПІВДЕННІЙ АФРИЦІ колишні старшини поліції безпеки призналися до ними вчиненого злочину, котрий тоді засючив і перестрашив увесь рух антиапартеїду. Південноафриканська комісія правди і згоди підтвердила, що згадані старшини призналися в убивстві негритянського активіста Стіва Біко під час поліційних допитів у 1977 році.

В АМЕРИЦІ

АМЕРІКАН ЕКСПРЕС, ОДНА з перших і найбільших компаній кредитового підприємництва, повідомила, що мусітиме звільнити в найближчому часі приблизно 3,300 осіб, або 4.6 відсотка усіх їхніх працівників. Ці засоби є зумовлені великою конкуренцією в індустрії кредитових карток.

ПРЕЗИДЕНТ БИЛЛ КЛІНТОН нещодавно запропонував кандидатуру Ентоні Лейка, свого дорадника для справ безпеки у першій каденції, на становище директора Сі-Ай-Ей. Однаке у понеділок, 27-го січня, республіканці-члени Палати Репрезентантів гостро скритикували цю кандидатуру Президента за виконання ним тайної політики — не реагувати на те, що Іран доставляв зброю боснійським мусульманам у 1994 році.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Зацікавлення генералом

Якщо Алєксандр Лебедь, вже не займаючи ніякого урядового посту в Росії, був одним із закордонних гостей на інавгурації Президента Билла Клінтона, то вже це одне свідчить, що він таки належить до досить рідкісних „птахів" у російській політиці і, скоріше за все, „гострить крила" для чергового злету у кремлівське небо. І не грає ролі, що на вашінґтонські урочистості його запросив не Білий Дім, а хтось зі сенаторів — у формі приватної ініціятиви.

Що ж дає підставу важати А. Лебедя, бодай гіпотетично, однією з найперспективніших кандидатур на російського державного провідника? Поперше, ця гіпотеза випливає не тільки з досить оригінальних індивідуальэних якостей генерала, а передусім з того факту, що президент Єльцин навіть після успішної серцевої операції не може прийти до такого доброго здоров'я, щоб без довгеньких перерв і покликувань на вірус та на ґрипу керувати величезною країною. І коли тими президентськими перервами невдоволена Державна дума, коли все частіше різні політичні середовища радять Єльцинові зрезиґнувати, то разом з тим, самозрозуміло, постає питання про наступника і про те, яким він має бути, з огляду на складну і безрадісну російську дійсність.

Всі без вийнятку соціологічні опитування, проведені вже після переобрання Єльцина на другу президентську каденцію, свідчать, що Росія невідворотно наближується до кризи — і не тільки економічної, господарської, але також моральної. Ті глибші з політичних експертів, які усвідомлюють залежність економічних процесів від моральних, духових, остерігають, що Росія стоїть на порозі до самознищення. „Настає цілковите морально-психологічне здичавіння населення. Зростає злоба, почуття безнадії. Для пересічного члена післясовєтського суспільства стало нормальним вчинком обкрадати таких, як він сам... Самогубство країни може відбутися у формі добровільного повернення до комунізму або у фашизації",— пише в газеті „Московскіє Новості" Валєрій Сендеров. І приходить до висновку, що „шанс на врятування країни — у владі, в державництві, твердому і ліберальному водночас". Цитуємо далі: „Хто ж повинен взяти владу в країні? Генерал Лебедь... При будь-якому розвитку ситуації прихід до влади будь-кого з відомих тепер політиків, потенційних провідників, означатиме для Росії катастрофу. Влада ж генерала Лебедя має всі шанси виявитися, в найгіршому навіть разі, освіченою диктатурою переходового періоду".

Характеристично, що автор розрізняє „бюровий" підхід до кандидатур на російського президента і підхід „ментальний", кажучи, що при першому багато претендентів здаються відповідними, але коли застосувати „ментальний" підхід, то всі відпадають, а залишається тільки генерал Лебедь.

Отже, з одного боку маємо традиційну для росіян ментальну орієнтацію на „тверду руку", а з другого — конкретна соціяльно-економічна і політична ситуація цілко визріла для „освіченої диктатури переходового періоду". Інша річ — чи можна бути певним, що диктатура генерала Лебедя буде „освіченою", якщо взяти до уваги той історичний факт, що в Росії нема кінця-краю „переходовим періодам".

Тому приїзд А. Лебедя на інавґурацію Президента Б. Клінтона, незважаючи на формальну „приватність", не був випадковим. Подобається генерал американцям чи ні, але вони хочуть краще знати його, щоб можна було хоч приблизно вгадувати, чого від нього слід очікувати. Це дуже поважне зацікавлення, якшо додати, що А. Лебедь у листопаді минулого року провів у Вашінґтоні, на запрошення Ради міжнародних взаємин, цілий тиждень і зустрічався не тільки з ветеранами американської політики Дж. Бушем, Дж. Бейкером, Генрі Кіссінджером, Дж. Метлоком, але навіть з діючим заступником державного секретаря Стробом Толбаттом.

Як тоді, так і тепер американська преса не є зачарована російським генералом. „Чи потрібен Росії, та й всьому світові, новий Наполеон?" — запитує у газеті „Волл Стріт Джорнал" Дж. Мелловн, консервативний політичний оглядач. Певна річ, ліберальні журналісти, які в Америці переважають, ще менше люблять А. Лебедя. Одначе історія, як казав Демокріт, не вирішується більшістю голосів. Її творять конкретні особистості, які знаходяться в потрібному місці у потрібний час.

Виступаючи в ООН на зустрічі з журналістами-міжнародниками, ген. Лебедь дав досить добру відповідь на запитання щодо його віри в перемогу у наступних президентських виборах: „Я вмію припиняти війни — я вже дві війни зупинив. І вмію не допускати до нових війн".

Що ж, з нашої, української, точки зору, й це неабияке вміння, як на наш тривожний, напружений час утвердження незалежної України.

Олександер Серафин

КРИЗА СИСТЕМИ СОЦІЯЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Систему соціяльного забезпечення (social security) встановлено в ЗСА 1935 року. Відтоді її удосконалено і поширено. Останній раз зроблено більші зміни у цій системі в 1983 році. Вона надає тепер пільги 44 мільйонам осіб.

Фонд системи одержує прибутки головно з оподаткування зарплат і вони тепер є вищі від виплат пільг. Така ситуація триватиме лише наступних 15 років. Експерти передбачають, що в 2011 році виплати з пенсійного фонду рівнятимуться податкам, які приносять поточні ставки. Одначе дивлячись з демографічної точки зору, у майбутньому ця система матиме величезний фінансовий дефіцит, і в 2029 році він становитиме три відсотки валового національного прибутку, що змусило б Конґрес значно підняти податкову ставку на зарплати або збільшити недобір державного бюджету.

Щоб перевірити платоспроможність системи соціяльного забезпечення, в червні 1994 року Уряд призначив 13-членну Федеральну дорадчу комісію. Вона подала свої рекомендації 6-го січня ц. р. Комісія є згідна, що система соціяльного забезпечення стоїть перед довгоречинцевою проблемою. Вона заперечує популярну думку тих, що бажають зберегти пенсійну систему такою, якою вона є тепер, піднісши податки на зарплати до такого рівня, який гарантував би пенсії майбутнім пенсіонерам. Підвишка на 2.2 відсотка точки, правдоподібно, задовільнила б ці вимоги. Тепер робітники і працедавці платять по 6.2 відсотка від зарплати до висоти 65,000 дол. Інша можливість — зниження річного погодження пенсій на 1.1 відсотка точки, що віддзеркалює вартість життя і базується на індексі цін на споживчі товари, який становить тепер 2.9 відсотка. Таке зниження погодження збалянсувало б актуарійно фінанси системи аж до 2052 року.

Члени комісії не могли погодитися на одну рекомендацію — вони зробили три. З першою є згідні шість членів. Вона, засадничо, не радить міняти теперішньої системи соціяльної охорони. Комісія пропонує, щоб до 2014 року 40 відсотків резервів фонду було інвестовано в акції, що принесло б вищі прибутки, а не в федеральні бонди, як тепер, які платять нижчу процентову ставку. Вона передбачає помірне зниження пільг для майбутніх пенсіонерів і підвишку податків на зарплати на 1.6 відсотка точки, — по 0.8 відсотка точки від робітника і працедавця, починаючи з 2045 року.

Другий плян, пропонований лише двома членами комісії, також не передбачає головніших змін у теперішній системі. Він пропонує, щоб робітники платили додатково від своїх заробітків до мандатних пенсійних конт, під державним наглядом, з деяким вибором інвестицій на біржі. Фонди з цих конт були б вжиті на виплачення пенсій. Він також передбачає зниження пенсій на 16 відсотка до 2030 року, і зміну підстав, на яких базується встановлення пенсій.

Третій плян, рекомендований п'ятьма членами комісії, є найбільш радикальний. Він розділяє соціяльні пільги на дві частини. Перша частина платить пенсіонерам по 410 дол. на місяць (в сьогоднішніх долярах), які працювали 35 років, і половину цієї суми тим, що працювали бодай 10 років. В другу частину входило б 5 відсотків заробітків, які були інвестовані на біржі. Ці інвестиційні конта були б власністю робітників, які їх контролювали б. Власники конт можуть їх ліквідувати на 62 році життя. Цей плян торкався б робітників віком 55 років і вище. Особи нижче цього віку були б включені в нову систему помалу.

Всі три пляни включають стейтових і льокальних державних працівників, які тепер не є охоплені соціяльним забезпеченням, як також беруть під увагу зниження індексу цін на споживчі товари, що дещо зменшить майбутній ріст пенсій. Більшість членів комісії була також згідна з підвищенням пенсійного віку з 65 до 67 років в 2011 році, а не в 2022 році, як тепер передбачено. Ці пропозиції зменшили б довготерміновий недобір на приблизно дві третини. Хоч всі три пляни є різні, одначе вони мають дещо спільного — інвестування в акції.

Кожна з пропозицій має свої позитивні і неґативні риси. Їхня вагомість залежить від віку, персональних фінансів та досвіду робітника. Важним також є довір'я до федерального уряду.

Президент Б. Клінтон і республіканський Конґрес, маючи більш пекучі справи до полагодження, зареаґували на пропозиції комісії досить обережно.

(Закінчення на стор. 4)

Марія Нехай, Київ

Політичні комплікації

I

Останнім часом в Україні все частіше лунають чутки про тертя між Президентом та прем'єром, засоби масової інформації вже кілька разів повідомляли про можливе звільнення Павла Лазаренка. Кожного разу подібні чутки спростовуються, часом на найвищому рівні. А проте, як відомо, диму без вогню не буває. Що ж може спричинити звільнення прем'єра, якщо згадані чутки все ж небезпідставні?

Прийняття Конституції 28-го червня не стало для української спільноти кроком до національної злагоди і стабільности. Навпаки, тимчасове „перемир'я", формально зафіксоване конституційним договором, було відкинуте на найвищому рівні. Незважаючи на підтримку Верховною Радою економічної політики Уряду, уособлюваної новим прем'єр-міністром Павлом Лазаренком, об'єднати зусилля виконавчої та законодавчої влади для подолання економічної кризи не вдалося. Вже 16-го вересня Леонід Кучма оголосив про свій намір вдруге кандидувати на пост Президента. З огляду на те, що перехідні положення Конституції (розділ XV) визначали проведення чергових виборів Президента України в останню неділю жовтня 1999 року, заява Президента була оцінена в політичних колах як штучне ініціювання надзвичайних виборів Президента і ВР. Природно, боротьба за владу відсунула на задній плян спроби Уряду зупинити кризові явища в економіці, а парляментські дискусії навколо бюджету, податків та шляхів повернення боргів за заробітні платні набули чіткого політичного забарвлення. В цих умовах зміцнення президентської виконавчої вертикалі, яке досі офіційно мотивувалося економічною необхідністю, перетворилося на самодостатню політичну кампанію підготови до наступних парляментарних і президентських виборів.

На тлі загострення українсько-російських відносин та розгрому парляментаризму в Білорусі, найвірогіднішою метою найближчого оточення Президента, яке штучно створює передумови для політичної кризи в державі, є обмеження впливу на електорат потенційних конкурентів Леоніда Кучми і активізація підтримки з боку Заходу реформ, які вже п'ять років „розпочинаються" в Україні.

Людиною, яка з одного боку політично цілком визріла для боротьби за найвищий державний пост, а з іншого претендує на почесне звання „батька українських реформ", є прем'єр-міністер України П. Лазаренко. Від двох інших найвпливовіших українських політиків — голови ВР Олександра Мороза і колишнього прем'єра Євгена Марчука, П. Лазаренко вигідно відрізняється саме тим, що досі публічно не заявив про свої претенсії на крісло Президента.

Водночас за новою Конституцією саме Уряд є найвищою ділянкою виконавчої влади, оскільки здійснює управління економікою. І хоча Президент залишається головою держави, функції його дуже обмежені необхідністю узгоджувати мало не всі свої дії з ВР. Перерозподіл уповноважень залишив за Президентом Кучмою також право призначати керівників Уряду та реґіональних керівників обласних і районних адміністрацій. Саме це, на думку багатьох оглядачів, спонукало найближче оточення Президента розпочати боротьбу за надзвичайні парляментарні вибори, сподіваючись на формування пропрезидентської більшости у новому парляменті.

Посилення впливу Президента через надзвичайне обрання Кучми на новий п'ятирічний термін може бути здійснене шляхом розпуску парляменту, наприклад, через незатвердження державного бюджету на 1997 рік, а також шляхом ініціювання чергової урядової кризи через примусову резиґнацію прем'єр-міністра.

(Закінчення буде)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Богдан Марків

Вірко Балей в УІА

В суботу, 18-го січня ц.р., відбувся черговий концерт Товариства Камерної Музики в Українському Інституті Америки під керівництвом піяніста Миколи Сука. В програмі концерту була прем'єра нового твору Вірка Балея „Трени-ляменти".

Інспірація для цього твору на два челя зродилася у Вірка Балея, за його словами, з публікацією англійського перекладу „Трени" середньовічного польського поета-лірика Яна Кохановського (1530-84). Минулого року померли три близькі Балеєві особи. З тої рації постала трилогія „Трени-ляменти".

В програмі вечора була тільки остання частина трилогії для „чельо сольо". Та частина складається з „Голосіння", „Інтермецо" і „Закінчення", які виконуються без перерви.

Поза сценою дискретно звучало друге чельо, його функція — тримати педал. (Педал в музиці означає один тон, звичайно в басі, що звучить продовж довшого часу супроти щораз нових фіґур і гармоній в інших інструментах). Музика останньої частини трилогії скомпонована на протяжних сумних мелодіях з ужитком фляжолетів і подвійних тонів, часто з вакханалією дисонантних інтервалів, переривана скорими низхідними пасажами.

Солістка Наталія Хома добула всі потрібні відтінки кольорів для передачі голосіння й оплакування, вбудовані в музичний зміст твору. Численні вигуки „браво" і довгі оплески вона розділила з композитором та неназваною челісткою з-поза сцени.

На початку концерту прозвучав 15-хвилинний „Квартет для гобоя" Моцарта (написаний 1781 року в Мюнхені). Партію гобоя виконував легко і світло Ігор Лещишин. Його співвиконавцями були скрипак Марк Песканов, віоліст Тобі Гоффман (всі три запрошені виконавці-гості) та челістка Наталія Хома.

Дальше було Тріо ц-моль для скрипки, віоля і чельо Бетовена, як і його „Варіяції" на тему Моцарта „Дам тобі руку" з опери „Дон Джіованні" для гобоя, скрипки і віолі. У всіх тих творах Плесканов часто уживав свого пописового штриху стаккато, в заміну деташе і спікатто, але це не обтяжило прозорости композиції, а радше надало перлистої легкости. Віоліст Гоффман в запалі гри часами не контролював потужности свого інструменту і місцями звучав сильніше своїх співвиконавців, особливо в двох останніх творах.

До виконання кінцевого твору в програмі, до скрипака, віоліста і челістки долучився піяніст Микола Сук, що відіграв фортепіяновий Квартет Ес-дур оп. 47 Шумана. Твір, написаний в листопаді 1842 року, цікавий тим, що в анданте кантабілє — в половині частини, під час гри інших інструментів, чельо має перестроїти струну Ц на один тон нижче. Нота Б потрібна для педалу. В нашому концерті челістка не перестроїла струни, тримаючи тільки верхню ноту педалу. Це в свою чергу дало можність ансамблеві без зупинки вступити у бурхливий фінал. Тут індивідуально кожний виконавець виявився довершеним артистом, а в спільному музикуванні зуміли погодити інтерпретаційні й технічні елементи, щоб яскраво донести емоційну серцевину бравурного Шуманового твору. Струнні інструменти грали звучним заокруглено-шовковим тоном з приписаним фразуванням, а піяніст вплів фортепіянову партію у спільне прядиво з належною гнучкістю, яка віддзеркалювала чутливість смичкових інструментів.

Олесь Лупій

* * *

Поразки наші... Скільки їх було,
Хто може нині їх порахувати,
Коли перемагало люте зло,
І предкам нашим довелось вмирати.
Чорніє Берестечко, як ганьба,
Чорніє, як ганьба, стара Полтава,
Там кров'ю закипала боротьба,
І там таки не вмерла наша слава...
Поразки наші — наш довічний біль,
Поразки наші — дорога наука,
Бо доведеться ще іти на бій
Нам і синам, і ще колись — онукам.

(Із збірки „Золоті Еклоги")

Євген Федоренко

„Я стверджуюсь, я утверждаюсь, бо я живу!"

I

Недавно сповнилася п'ята річниця від того дня, коли Україна стала незалежною державою. Таким було волевиявлення народу. Державну самостійність України „де факто" і „де юре" визнав увесь світ. От лише північному сусідові, колишньому „старшому братові" все не йметься.

То черговий претендент на президентський трон, якийсь Бринцалов — нувориш-міліярдер з непевним минулим, такий собі провінціяльний мужлан у европейському костюмі, з телеекрана проголошує:

— Україна? Це ж російська провінція. І Київська Русь — Росія. Російська держава. І немає ніяких українців — всі вони руські. Себто малороси.

То російський письменник Солженіцин, відпустивши („під простолюдина") бороду, уявивши себе новим пророком, втлумачує в голови своїх земляків: немає, мовляв, ніякої України, є окраїна Росії, що лише помилково зветься Україною.

А скільки ще подібних недолугих теоретиків і ненажерливих практиків прагне притягти силоміць до Росії українські землі, обстоюючи віджилу ідейку „єдиної неділимої" — держави, уряду, народу?

Тож, може, варто було б перекласти одну з книжок відомого українського вченого, директора Інституту українознавства Київського Університету Петра Кононенка і презентувати її кожному російському політикові?

Книжки академіка Кононенка, надто видані в останні роки — „Українознавство", „Свою Україну любіть" — набули заслуженої популярности в Україні. „Українознаство" варто того, аби його читали і перечитували не лише студенти, учні старших кляс шкіл, ліцеїв та гімназій, вчителі — тобто ті, кому вона адресована. Праця була б цікава також у діяспорі, і не лише як навчальний посібник. Дя всіх, кого цікавить минуле України, хто не байдужий до її майбутньої долі.

Такий широкий адресат цілком виправданий. Бо написана книга просто, доступно, як для школяра, так і для широкого загалу. Тим часом автор оперує величезним науково обґрунтованим апаратом, незаперечними доказами із набутків археологів, стародавніх літописів, використовує також документи різних епох, друковані джерела з різних куточків світу. Тож для студентів, вчителів це конче потрібний посібник, справжній дороговказ у заглиблене вивчення предмету „українознавства".

Українцям, котрі мешкають в Америці й давно звикли до цього терміну, бо добре знають наші школи та катедри українознавства, може здатися дивним, що саме слово „українознавство" в Україні не вживалося понад 50 років. Відтоді, як горезвісна совєтська влада Росії анексувала землю наших предків і намагалася впродовж усіх цих років витравити з душі, рузуму, пам'яті все, що становило суть і зміст української нації.

Довгі десятиліття ні в школах, ані в університетах не вивчалися такі предмети, як історія, географія, біологія (фльора й фавна) України. Поступки зробили хіба що для національної мови та літератури, хоч і вони не були обов'язковими для вивчення. Всі ці конкретні аспекти українознавства були замінені зденаціоналізованими, знеособленими предметами, як то краєзнавство, народознавство, країнознавство, суспільствознавство у всесоюзному маштабі.

Тож працю проф. П. Кононенка без перебільшення можна назвати пріоритетною. Вона ніби розірвала коло замовчування, переконливо довівши: природа, етнос, історія, мова, культура, звичаї, а головне — люди, що населюють землю в самому центрі Европи, — все це об'єктивне підтвердження того, що існує в світі нація, народ — українці! Вони мають свою територію, власну мову, притаманний саме їх характер. Народ український має свою древню історію, котра корінням сягає в глибину століть. А відтак має також свій шлях у майбутнє, для всебічного подальшого розвитку як народ у своїй власній державі.

Петро Кононенко використовує в своїй науковій розвідці аналітично-синтетичну методу дослідження та доказу будь-яких історично-соціологічних фактів. Поперших розглядає окремо кожен аспект, кожен „концентр" (за визначенням автора) українознавства: етнос, природу, мову, історію, культуру, державність, націю. А вже потому синтезує докази і робить висновки.

Про твір проф. Кононенка можна сказати тими ж словами, що ними автор характеризує відоме єфремовське „Українознавство", котре вийшло друком у Києві ще 1920 року. Адже Петро Кононенко, так само, як і його великий попередник, розглядає „український феномен комплексно і через призму багатовікової еволюції, в моменти і піднесення, і загасань, а головне — з урахуванням наслідків та причин дії певних факторів руху" (ст. 60).

Автор переконливо доводить, що глибинне коріння українського етносу слід шукати ще за прадавніх часів Трипільської культури. Аналізуючи епоху Київської Руси, вчений підкреслює, що високий рівень її цивілізації зростає у всесвітньому контексті ще задавго до того, як з'явилося і набуло сили Московське князівство. До того ж ніякої тотальної міґрації чужих племен до Київської Русі не було, аби це могло стати доказом, нібито великороси утворили Київську Русь і мають право претендувати на її історію та територію.

Спираючись на літописи, що народилися на землях нинішньої України, зокрема на „Літопис Руський", П. Кононенко звертає увагу на слова літописця, котрі характеризують полян, — плем'я, що жило на Подніпров'ї, в Києві. Поляни відзначалися м'якістю вдачі, відданістю заповітам батьків, рідній землі і мові. Їм притаманна була висока побутово-сімейна і загальна культура.

(Продовження буде)

Новонароджений Ісус завітав до Вотервліту

Чудове дійство Свят-вечір „Ялинка" відбулося у першу неділю 1997 року в затишній залі Українсько-Американського Горожанського Клюбу у Вотервліті, Н.Й.

Організували імпрезу 99-ий Відділ СУА у Вотервліті (голова Люба Кушнір) та Відділ УККА (голова Михайло Бережанський).

Свят-вечір відкрив відомий в Окрузі Трой-Олбані хор церкви св. Миколая у Вотервліті під керівництвом Ярослава Кушніра, у виконанні якого гості слухали різдвяні пісні.

Парох церкви св. Миколая о. М. Мищук молитвою благословив святу вечерю, після чого діти Школи Українознавства під керівництвом мгр Наталки Верзол прочитали чудово підготовану новорічну програму „Ялинка".

Гості Свят-вечора куштували традиційні страви, які продовж багатьох століть вживали наші предки на далекій від нас, але дуже близькій серцю кожного — Україні.

Важко собі уявити Свят-вечір без ялинки, такої красуні ялинки, яка виблискувала різноманітними кольорами прикрас. Таку ялинку щорічно продовж 29-ох років організовує і прибирає Василь Мокей.

Почесна президія Свят-вечора, до якої входили парох о. М. Мищук з дружиною Олею і братом Тарасом, який приїхав до ЗСА на відвідини, президент клюбу І. Зендран з дружиною Олею, Люба Кушнір, Михайло Бережанський і ведучий вечора Ярослав Кушнір.

Гості, незалежно від того, якою мовою розмовляли, продовж декількох годин почувались, як одна велика родина. Усіх об'єднувала коляда, глибока шана до традицій українського народу і велика любов до Бога.

На закінчення вечора з промовою виступив М. Бережанський, який подякував усім гостям, що відвідали Свят-вечір, особам, які організували імпрезу, і побажав доброго здоров'я у новому році та всіляких гараздів.

Ведучий програмою Я. Кушнір запросив о. Мищука традиційною молитвою завершити Свят-вечір.

Так святкувати й надалі!

Юрій Воробець

Різдвяна зустріч ОЖ ОЧСУ у Воррені

Дня 11-го січня 1997 року в приміщенні Українського Культурного Центру у Воррені Миш, заходами Об'єднання Жінок Оборони Чотирьох Свобод України відбулась різдвяна зустріч численної святочно зібраної громади.

Зустріч відкрила голова Зеня Юрків. Привітавши присутніх традиційними побажаннями, познайомила гостей, які необізнані з працею об'єднання, з останніми успіхами цієї організації. Цікаво, що не сухі факти подавала голова, а читала листи з України, листи подяки за працю ОЖ, за поміч, яку жінки посилають потребуючим. Дуже сумно, що такої помочі потребує сьогодні багато громадян України. Це листи дослівно з усіх сторін України, в тому старших громадян, як і сиріт. Дивно, що економічно Україна так слабо стоїть. Знаємо, що там є багатії, які будують собі палати, їздять розкішними автомашинами. Хто вони? Що це за люди? Чи думають вони тільки про наживу, тілесну насолоду, яким український народ з його чудесною культурою, шляхетною духовістю, чесним, славним минулим — чужий, байдужий?

В програмі вечора короткий нарис про чар різдвяних традицій прочитала мгр Катя Кізима. Вірш, святочні побажання виголосила д-р Ліда Гулавська. Отець крилошанин Богдан Скасків поблагословив присутніх та посвятив традиційну вечерю з кутею, а після вечері Катерина Потапенко прочитала дві сатири, які дістала з України, в тому вірш „Весілля".

З. Юрків подякувала і дала признання банкові „Будучність" за грошову допомогу у висилці пачок в Україну, подякувала ожетянкам, господарськім референткам Анні Коваль та Марії Вовк і всім, хто своєю відданою працею допомагає у здобуванні фондів, з яких можна жертвувати, допомагати потребуючим. Голова Координаційного комітету при Організації Державницького Фронту у Дітройті Микола Кавка дав високу оцінку праці ОЖ та запросив присутніх на авторський вечір д-р Миколи Климишина, який відбудеться 9-го лютого 1997 року з нагоди виходу другого тому книжки „В поході до волі".

Протягом цілого вечора теплу атмосферу підсилювали колядки, які співали усі присутні, а на кінець — побажання щасливого нового року, виголошене Осипом Шуликом.

Мирослава Ласовська-Крук

В Ню Йорку відбулося відзначення взірцевих парафіян церкви св. Юра

Як вже було раніше інформовано в нашому щоденнику, тут відбулося святочне відзначення Орденом св. Григорія і золотою папською медалею „Для Церкви і Папи" взірцевих довголітніх парафіян української католицької церкви св. Юра. Цей святочний акт перевів Владика Василь Лостен в асисті пароха та ігумена церкви св. Юра Патрикія Пащака, ЧСВВ, в неділю, 29-го грудня 1996 року.

Нагороджені папськими відзнаками, Орденом св. Григорія Великого за працю для своєї церкви і гуманітарну громадську діяльність були широковідомі громадяни і парафіяни св. Юра Юліян Бачинський, Геррі Полчі і д-р Іван Сєрант, а відзначені золотою папською медалею „Для Церкви і Папи" Марія Атаманчук, Марія Бачинська і Тиміш Шевчук.

В присутності численних членів родин нагороджених, як також представників українського Уряду, постійного представника України до ООН Анатолія Зленка з дружиною Людмилою та генерального консула Віктора Крижанівського, друзів, приятелів та парафіян церкви св. Юра відбулася торжественна Служба Божа в наміренні відзначених з відповідними проповідями Єпископа В. Лостена та о. П. Пащака, ЧСВВ. Після Богослужби нагороджені та їхні родини і приятелі перейшли до великої залі школи св. Юра на прийняття, яким сердечно і тепло провадив о. П. Пащак.

Про відзначених Орденом св. Григорія говорили, підкреслюючи їхню активність в церкві й в громаді, їхні приятелі: про Г. Полчі — д-р Волтер Баран, про д-ра І. Сєранта — д-р Василь Калинович, а про Юліяна Бачинського його духовний син — тепер ігумен манастиря св. Йосафата в Глен Ков, Н. Й., о. Маврикій Попадюк, ЧСВВ.

Усі промовці зі зворушенням згадували довголітню активність відзначених тим високим папським орденом у різних ділянках, зокрема Ю. Бачинського для семінаристів в манастирі св. Йосафата, а останньо для сиротинця в Україні, якому він з дружиною постачають постійно допомогу у формі харчів, одягу та ліків, Г. Полчі серед католицьких українсько-американських ветеранів, яких довголітнім головою був він в Ню Йорку, та д-ра І. Сєранта у „Самопомочі" в НТШ і як голову Українського Спортового Клюбу.

Орден св. Григорія — це заслужена нагорода за їхню довголітню працю і це підкреслювали Владика В. Лостен, який був присутній на прийнятті після Служби Божої, як також о. П. Пащак, що був інструментальний у цьому виїмковому для його парафії святі.

На закінчення прийняття Г. Полчі подякував зі зворушенням за честь, що зустріла його та усіх п'ятеро відзначених, а Єпископ В. Лостен поблагословив їх, бажаючи дальшої корисної праці для добра Української Католицької Церкви.

Спільною піснею-молитвою закінчилося це зворушливе зібрання, що мало характер родинного свята.

О.К.

Почесний стіл в часі прийняття (справа): Владика В. Лостен, генеральний консул В. Крижанівський, д-р І. Сєрант, С. Сєрант, Ю. Бачинський, М. Бачинська. **(Світлив Я. Кулинич).**

Нагороджені Орденом св. Григорія в часі торжественної Служби Божої в церкві св. Юра (зліва): Ю. Бачинський, Г. Полчі і д-р І. Сєрант.

Нагороджені золотою папською медалею (зліва): М. Бачинська, М. Атаманчук, Т. Шевчук.

Річні збори 67-го Відділу УНС

Річні збори 67-го Відділу УНС „Запорізька Січ" відбулися 19-го січня 1997 року в залі церкви свв. Петра і Павла місті Ансонія, Конн.

Збори відкрив голова інж. Мирослав Троян і прочитав запланований порядок нарад, який принято без змін. Опісля річні збори вшанували однохвилинною мовчанкою трьох померлих членів нашого Відділу. В наступній точці нарад голова Контрольної комісії Петро Глива подав звіт із попередних річних зборів Відділу, який був прийнятий без завваг. Дальше слідували звіти праці поодиноких членів Управи.

Секретар-касир Відділу Франк Стубан представив стан фінансового Відділу та ствердив, що всі вкладки є заплачені і немає жодних залеглостей. М. Троян написав звідомлення про наш Відділ до щоденника „Свободи", який був поміщений. Він також репрезентував наш Відділ на Загальних зборах Окружного Комітету Відділів УНС, Округа Ню Гейвен, які відбулись в неділю 14-го квітня 1996 року в церковній залі св. Марія в Бриджпорті. На тих зборах, як голова Контрольної комісії округи, здав тимчасовий звіт і був перевибраний на цей пост на наступний рік.

Минулого року наш Відділ з'єднався із 23-ім Відділом в Дербі, Конн, якого секретарем був І. Бінковський. Той Відділ нараховував тоді тільки 14 членів. Голова нашого Відділу М. Троян брав участь у зборах Округи Відділів УНС, Округа Ню Гейвен, як рівнож в організаційних зборах округ Відділів УНС північно-східної Америки. Біжучого ділового року члени Управи зорганізували трьох нових членів для нашого Відділу.

Після уділення абсолюторії уступаючій Управі Відділу, було перевибрано нову Управу в тому самому складі, а саме: голова — М. Троян, заступник голови — Дмитро Кот, секретар-касир Ф. Стубан, заступник секретаря-касира М. Троян; Контрольна комісія: голова — Петро Глива, заступник голови — Джек Липень.

Річні збори обговорили відзначення 90-ліття нашого Відділу, яке припадає на травень цього року і вирішили дати платне оголошення-привіт до пропам'ятної книги церкви свв. Петра і Павла з нагоди 100-літнього ювілею у висоті 100 дол.

Мирослав Троян

УСПП...

(Закінчення зі стор. 1)

створити потужний економічний бльок, а це означає, що назріли "структурні та кадрові зміни на рівні міністерств".

Серед позитивних змін Л. Кучма назвав зупинення загального падіння виробництва, ріст зовнішньо-торговельного обігу держави, ріст експорту, цінова стабілізація та зниження інфляції. Наступними кроками економічних перетворень мають стати лібералізація внутрішніх ринків, розблокування процесу приватизації, підвищення платоспроможности населення і економічне зростання.

Щодо державного бюджету на 1997 рік, то Президент поінформував, що Верховній Раді представлено пакет податкових законів, на якому має базуватися бюджет. Ухвалення цих документів приведе до "максимально можливого на сьогодні зменшення податкового тиску на виробника". Причиною усіх фінансових негараздів стала незбалансованість бюджетів минулих років. Прихований дефіцит за останні два роки виносив понад 10 блн. гривень. Це створює відповідні ускладнення при формуванні бюджету 1997 року, тобто, приводить до збільшення його дефіциту. "Але на емісійне його покриття ми не підемо", — наголосив Президент.

Учасники з'їзду критикували податкову систему, нерентабільність металюргійної промисловости та діючу банківську систему, яка не стимулює виробництво, а є "державою в державі". Висунули ряд вимог до Президента і Уряду з метою виведення держави з кризи.

Президентом УСПП затверджено Анатолія Кінаха.

Традиційний Щедрий вечір церкви Покрова Пресвятої Богородиці в Пармі

УКЦерква Покрова Пресвятої Богородиці в Пармі рік-річно величнo святкує традиційний Вечір свята Богоявлення — Йордану. Наш богомільний народ в діяспорі і Україні не забуває українських давніх звичаїв і свят та континує цей „ланцюг рук", озорений кленово-калиновий місток наших надбань, який духово єднає і лучить нас в нерозривну, пов'язану цілість, а саме: минувшину, теперішність і майбутність. Йорданські святкування в Пармі почалися в навечеря свята, в суботу 18-го січня ц. р. ранком Сл. Божою, а біля год. 4:30 по полудні відправа в церкві і потім, о год. 7:00 вечора, традиційним Щедрим Вечором — концертом з трапезою. Зараз на вступі о. парох Іван Чировський почав молитвою-колядкою і проводив цілою програмою. В першій точці маленькі діти, в числі біля 15 і під проводом паніматки Марії, в гарних національних строях співали на сцені колядки, деклямували та вінщували. В індивідуальних виступах вирізнялися Христя Дубчук, Христя Мігелич і Віка Кріслата та вже знаний громаді Михась Мігелич. В дальшому ході програми 12-літня Лариса Боднар з Медіна, Огайо, відіграла на піяно з доброю інтерпретацією та технікою популярного „Щедрика" М. Леонтовича. Відтак пресовий референт д-р Володимир Боднар прочитав свій спогад з-перед 50-років „Мої Йорданські переживання і святочна містерія в Мостах Великих, біля Львова".

Кульмінаційною точкою Щедрого Вечора був виступ Клівлендської Філії Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка. Хористів було 9, а саме: інж. Олег Мороз, Віктор Бабенко, Михайло Світлик, Зенон Кріслатий і Зенон Чайківський — тенори, та Роман Касараба, Ігор Кріслатий, Михайло Петрина і д-р Тарас Махлай — баси. Д-р Махлай супроводив на бандурі. Вони відсівали з питомою їм бравурністю і мелодійно біля 7 колядок. Цікавий був виступ молодого Зенона Чайковського — тенора, який з вервою та вмілістю рецитатора прорецитував святочні віншування на тлі ніжного „мурмурандо" ансамблю. Чисельно зібрана публіка довго дякувала оплесками за їх виступ, та як дар любови, добровільно зложила на цілі бандуристів 400 дол. Приклад гідний до наслідування.

Опісля о. Чировський благословив і кропив свяченою водою спільну трапезу, а диригент хору Роман Турчин та зібрані співали колядки. По смачній вечері відбулася гумористична точка, так зване „Вертепне дійство", у постановці Зенона Чайковського, а виконавцями були Юрко Кулик, Мирон Кукало, Андрій Федьків, Тарас Олійовський, Інна Кулик і Йосиф Фалат. Диригент мішаного церковного хору Роман Турчин та секретарка президії церкви Софія Бура проводили колядку.

В неділю, 19-го січня, о год. 10-ій ранку відправлялася Божественна Літургія. Співав церковний мішаний хор під диригентурою Романа Турчина, а по Службі Божій, на площі біля церкви, відбулося посвячення води. На площі сконструйовано з брил льоду великий хрест і вівтар та приготовлено велику посудину з водою. Мимо сильного і пронизливого морозу, було багато людей, переважно новоприбулих з України, які набожно і з переконанням взяли активну участь у всіх відправах і в трапезі. Треба признати і відзначити співпрацю о. пароха з Владиком Робертом і також з громадою. Новоприїжджі з України активізуються в праці для парохії. Свято Йордану є також і символом взаємної любови і прощення. Тож молім Бога, аби запрестали наші непродуктивні, а то й шкідливі зрічникування та політично-конфесіональні спори тут і в Україні. Стараймося бути і діяти, як одна велика родина, а мати нам — Україна. Просім Бога про „братолюбіє" та „благорозуміє" для нашого народу та кращої долі для нашої Батьківщини!

Д-р Володимир Боднар

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ ДОРОГОЇ ДРУЖИНИ
бл. п.
ЕВДОКІЇ КАВЕЦЬКОЇ
буде відправлена 8-го лютого 1997 р. о год. 8:30 ранку
ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА
в церкві св. Юра в Ню Йорку.
Прошу в цей день згадати в своїх молитвах покійну.
У глибокому смутку
муж — ОСИП

Повідомляємо із смутком громаду українських читачів, що 22-го грудня 1996 р. померла в Торонто
бл. п.
МАРІЯ КОХАНОВСЬКА-ЩУКА
засновниця і перший керівник Української Бібліотеки у Філядельфії, Па.

За пляном Марії Кохановської, професійного бібліотекаря, пластовий курінь „Чортополохи" започаткував велику підготовчу акцію і 9-го листопада 1958 року відкрив для української громади Філядельфії книгозбірню, яка діяла спершу як „Бібліотека при Пластовій Станиці", згодом як „Бібліотека Пласту і Рідної Школи", а тепер діє як „Українська Бібліотека" в Українському Освітньо-Культурному Центрі у Філядельфії, Па.

Чоловікові і дітям покійної висловлюємо глибокі співчуття,
РАДА БІБЛІОТЕКИ

Криза...

(Закінчення зі стор. 2)

Деякі члени Конґресу, головно демократи, є за тим, щоб чимнайшвидше зредукувати індекс цін на споживчі товари. Цьому противставляються пенсіонери і робітничі юнії. Зі зрозумілих причин, третій плян найбільше подобається інвестиційним банкірам, який вони старатимуться всякими способами висувати вперед. Збільшенню податків на зарплати противставляться робітники й працедавці.

Більшість законодавців радить не спішитися зі змінами в пенсійній системі, які пропонувала Федеральна дорадча комісія. Ніхто не передбачає жодних змін цього року. Одначе, скорше чи пізніше, Конґрес мусить зробити рішення стосовно продовження платоспроможности системи соціяльного забезпечення.

Філятелістична виставка в Чикаґо

Мабуть, немає школярів, а також дорослих, що бодай короткий час не займалися філятелією. Займатись — розумію, — що аматори філятелісти полювали за кожною маркою на конверті, вчились відмочувати, знали, що то є ушкоджена марка, а дальше вкладали ті марки у філятелістичні каталоги. Молодь робила перегони, скільки хто країв має у своїй збірці. Це було зацікавлення початківців. Згодом одиниці набирали „наукової" рутини до колекціонування. Починали збирати серіями, згодом одну чи дві країни, марки на конвертах з спеціяльними поштовими печатками; почали користати з філятелістичних каталогів, і колекція набирала фахового вигляду.

В довоєнний час не було забагато професорів у гімназіях, які вбачали користі із збирання поштових марок. У їхньому розумінні це була витрата грошей, а в дійсности філятелія поширювала знання географії та історії. Молоді філятелісти не мали змоги вже на початку свого зацікавлення запізнатися з українською філятелією, бо хоч вона в 1918-20 рр. заіснувала, та для пересічного початківця було неможливим дістати щонебудь з тих рідкісних видань. Не хочу твердити, що не було добрих, заавансованих філятелістів у міжвоєнний час. Вони були, й за своїми можливостями в деяких містах Західної України і на еміґрації творили основи філятелістичного зацікавлення, відповідні гуртки.

Воєнний час, а ще більше повоєнний, розвинув ширше зацікавлення філятелією якраз серед молодого покоління. Вже по таборах переміщених осіб діяли філятелістичні гуртки, в таборі полонених вояків дивізії „Галичина" в Ріміні, Італія, де появились випуски таборових марок, які сьогодні є пожаданим матеріялом для колекціонерів; повстав гурток — товариство філятелістів. Коли мешканці таборів в Німеччині чи Австрії переїхали за море, на нових місцях поселення почали творитись такі гуртки.

В листопаді 1951 року засновано Союз Українських Філятелістів в Ню Йорку. Активність проявлялась головно на Сході Америки. Почав виходити Філятелістичний Журнал. Деякі філятелісти, як, наприклад, Степан Кікта, член Управи Українського Музею в Клівленді, особисто виявив ініціятиву: під фірмою Музею видав гарно оформлені філятелістичні випуски, які здобули поважне зацікавлення серед філятелістів — також і не українців — по всіх континентах, де проживають українці. В Чикаґо також знайшовся малий гурт філятелістів, де були визначний філятеліст, автор українських філятелістичних каталогів Юліян Максимчук, „старший" еміґрант Осип Кочан, Орест Городиський — співорганізатор філятелістичного товариства в Ріміні — та Василь Мудрий, який відразу був зацікавлений тематикою „космос", а зараз спеціялізується у філятелістичних виданнях України.

З приїздом до Чикаґо Любомира Рихтицького пожвавилася праця на відтинку „Підпільної Пошти України", що її керманичем був якраз Л. Рихтицький. Він також проєктував видавання спеціяльних конвертів з українською тематикою. Були це різного роду ювілейні видання, визначні мужі й події, а також за його проєктом появились конверти для пластових таборів. Багато таких конверт ішло в Україну, головно коли ходить про відзначення визначних українців. Такі конверти були пожаданим філятелістичним матеріялом як давніше, так і тепер.

Філятелістичне товариство з осідком у Чикаґо, що його головою є Богдан Паук — скромний, працьовитий, жертвенний і ініціятивний — може похвалитися зростом членства, в тому багато в Україні. Члени товариства цікавились українською філятелією і давніше, але зараз, коли цензура й границі впали, активність, а головно зацікавлення теперішніми державними марками України, пожвавішала. Взаємне листування та обмін матеріялами є дуже активні, а взаємні зустрічі в Україні, як і тут, в Америці, поглиблюють дружбу між філятелістами.

В днях 11-13-го жовтня відбулась в Чикаґо чергова філятелістична виставa Ukrainpex'96. Приготуванням тої виставки зайнялися Б. Паук, Я. Маркевич і В. Мудрий. На 40 рамах 12 філятелістів-колекціонерів виставляли свої збірки. Гостем на виставі був член Литовського Філятелістичного Товариства Віто Лукосевіціус, з дуже гарно оформленою і описаною збіркою литовських марок міжвоєнного періоду. Опис експонатів є дуже важним, бо виставу оглядають не тільки філятелісти, але й нефілятелісти, яким опис виставленого матеріялу дає потрібне пояснення.

Хочу запізнати читачів з тематикою виставленого матеріялу. Богдан Павук, що спеціялізується в тематиці „Білорусь", виставив у 4-ох рамках — „Українська адміністрація у Білорусі 1918-20 рр.", „Надруки тризубів і військова адміністрація 10-ої німецької армії в Білорусі 1918-19 рр." Я. Ткачук з Воррен, Миш., виставив у 4-ох рамках гарно описану і цінну збірку Західньої України 1918-19 рр. і румунської окупації Покуття. У 3-ох рамках В. Кліш з Філядельфії виставив гарну збірку „Пошта в Україні в часі 2-ої Світової війни". Гугель з стейту Вірджінія виставив збірку сучасних марок України у 5-ти рамках. Б. Заячківський з Торонто — у 3-ох рамках виставив збірку „Поштова історія України".

Я. Маркевич у 3-ох рамках виставив збірку „Визначні українці на поштових марках", за що одержав нагороду А. Д. Сольчаника, встановлену за гарно оформлену тематику „Україна".

Б. Боднарук у двох рамках виставив україніку на конвертах. І. Семчук у 2-ох рамках — деякі зразки таборової філятелії з табору полонених у Ріміні. В. Мудрий у 3-ох рамках — українські паперові гроші 1918-20 рр., як також комплект найновіших — гривні. У відділі, посередньо пов'язанім з філятелією, Орест Городиський виставив у 4-ох рамках автографи визначних українських політичних діячів — під гаслом: „Шлях України до незалежности". В тій секції на 2-ох таблицях були автографи гетьмана Скоропадського і його сина Данила, президента Карпатської України — о. д-р А. Волошина, полк. Е. Коновальця, полк. Мельника, сотн. Сеника-Грибівського, Севрюка, І. Мазепи, Трильовського, амбасадора Щербака, амбасадора Олійника, ген. Морозова і інших. В 2-ій секції — „Визначні церковні провідники" — були індивідуальні автографи Патріярхів Йосифа Сліпого, М. Любачівського, митрополитів Максима Германюка й Стефана Сулика, багатьох єпископів. Були також автографи всіх наших католицьких єпископів (на пам'ятковій конверті), які брали участь у відкритті 2-го Ватиканського Собору. Підписи на конвертах: „1000 річчя Хрещення України", „Похорон Патріярха Йосифа" та інші. Ті конверти — пам'ятка історичних подій. Федик з Австралії виставив філятелістичну літературу.

Як буває при всіх того рода виставах, жюрі оцінює виставлений матеріял. Найвище відзначення — Грамоту і золоту медалю — одержав Я. Ткачук з Воррен, Миш.; позолочені (вермейл) одержали В. Лукосевіціус, Б. Заячківський і О. Городиський; срібну — Б. Паук.

На філятелістичній виставі працювала американська пошта, яка уживала пам'яткову поштову печатку, що відзначала 45-річчя існування Українського Філятелістичного Товариства, а також 25-річчя Українського Інституту Модерного Мистецтва, що в його приміщенні відбувалась виставa. В суботу відвідали разом з учителями виставу учні Школи Українознавства.

Товариство Українських Філятелістів включилось до акції д-р Р. Смика випустити у 125-річчя уродин Богдана Лепкого пам'яткової марки України. Д-р Смик, який у серпні ц. р. удостоєвся Міжнародньої премії ім. В. Винниченка в Києві, започаткував акцію звеличання Б. Лепкого офіційною поштовою маркою України. Завдяки своїм особистим зв'язкам, заангажував Тернопільську Обласну адміністрацію, Державний обласний архів у Тернополі, Фонд Культури в Тернополі, Музей Книги й Музей Богдана Лепкого в Бережанах, а, як член, — Філятелістичне товариство з осідком у Чикаґо.

На прохання д-р Р. Смика включився і підтримував акцію марки Б. Лепкого й амбасадор України д-р Ю. Щербак. З великою приємністю хочемо поділитися з українською громадою вісткою, що амбасада України в ЗСА повідомила листом з 31. 10. 96 р. д-р Смика, що „щиро радіємо разом з вами, що наші спільні зусилля досягли мети і до ювілею Богдана Лепкого буде випущено спеціяльний конверт з оригінальною маркою. Рішення Міністерства зв'язку України підтверджує, що пам'ять про видатного українського письменника й громадського діяча живе на Батьківщині."

Членами Українського Філятелістичного Товариства в Чикаґо, українським філятелістам і українській громаді в світі приємно прийняти ту вістку, що ініціятива одної людини — філятеліста принесла такий успіх.

В газеті „Русалка Дністрова", що виходить в Тернополі, за жовтень 1996 року надруковано лист Філятелістичного Товариства з Чикаґо до Міністерства зв'язку в Києві з проханням про марку в честь Б. Лепкого.

Мґр Орест Корчак-Городиський

Президент...

(Закінчення зі стор. 1)

Представляючи свої пляни щодо внутрішньої політики країни, Б. Клінтон з оптимізмом говорив про ним пропонований державний бюджет, який, незважаючи на критику, республіканський Конґрес готується розглядати з увагою. Коли падали запити на тему зросту оплат медичного забезпечення, податків чи інших проблем, Президент заявив, що має відкриту думку для всіх пропозицій. У своїх плянах державної політики він найбільше підкреслював справу освіти та зазначив, що для цього вимагатиме від Конґресу більше грошей. Визнав Б. Клінтон також і помилку того, що на зустріч банкірів до Білого Дому був запрошений керівник збирання фондів Демократичної партії, одначе палко обстоював своє право зустрічатися з тими котрі роблять грошеві внески для партії чи в минулому до передвиборчої кампанії.

В основному, на думку спостерігачів, ця перша президентська пресова конференція в другій каденції не відкрила ніяких нових концепцій у підході до внутрішньої чи зовнішньої політики країни.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ 2-го ЛЮТОГО, 1997 р.

Південний Бруклин, Н. Й. Річні загальні збори Братства св. о. Миколая, Відд. 293-ій, відбудуться о год. 1-ій по пол. після Служби Божої в приміщенні церковної залі при 261-19 вул. Проситься членів численно прибути, та рівнож вирівняти залеглі вкладки. На порядку нарад: звіти Управи та вибір нової Управи на 1997 р. Після зборів товариська зустріч. Управа.

НЕДІЛЯ 16-го ЛЮТОГО, 1997 р.

Чикаго, Ілл. Управа 379-го Відділу УНС повідомляє своїх членів, що Річні загальні збори Відділу відбудуться о год. 12:00 пол. в Домівці УККА при 2247 В. Чикаґо Аве., Чикаґо, Ілл. Запрошуємо всіх членів до участі. За Управу Відділу: Андрій Козяк — голова, Мирон Пущак — секретар.

НЕДІЛЯ 16-го ЛЮТОГО, 1997 р.

Джерзі Сіті, Н. Дж. Загальні річні збори Т-ва „Лесі Українки" Відділ 171 відбудуться о год 2-ій по пол. в Головній Канцелярії УНСоюзу при 30 Монтгомері Ст. Звіт уступаючої Управи та вибір Управи на 1997 рік. За Управу Відділу: Володар Лиско, голова, Геновефа Куфта, секретар.